

Helena Tiihonen
Kaisankankaantie 165
98400 Isokylä
0400 345104
taavatii@gmail.com
www.vapaavuotos.fi

Asia: MUISTUTUS TOISEN KERRAN UDELLEEN KUULUTETUSTA SELLUHANKKEESTA Dnro PSAVI/2468/2017

Syy: Hakemuksen tiedoksiantokuulutus Uudelleen kuuluttaminen 27.2.-29.3.2019

Hakemuksen pääasiallinen sisältö

Boreal Bioref Oy:n ympäristö- ja vesitalouslupahakemus Kemijärven Patokankaalla sijaitsevasta biojalostamosta on tullut vireille 31.8.2017. Hakemuksesta on tiedotettu kuuluttamalla 8.3.–24.4.2018 sekä hakemuksen muutoksen johdosta 17.1.–18.2.2019.

Boreal Bioref Oy on 19.2.2019 toimittamassaan täydennyksessä hakenut vesilain 3 luvun 16 §:n mukaista valmistelulupaa hankealueella sijaitsevan Hiidenlammen täyttämiseen sekä vesistöön sijoitettaville vedenottorakenteille sekä jäteveden- ja jäähdytysvedenpurkurakenteiden rakentamiselle ja vedenottokanavan ruoppaamiselle.

Koska hakemus on täydennyksen johdosta muuttunut, tiedotetaan hakemuksesta kuuluttamalla se kokonaisuudessaan uudelleen. Muilta osin toimintaan, sen päästöihin tai vaikutuksiin ei ole esitetty muutoksia. Asiassa aiempien kuulemisten yhteydessä annettuja lausuntoja, muistutuksia ja mielipiteitä ei tarvitse tässä yhteydessä uudistaa tai toistaa.

ALUKSI

Toistan aiemmissa muistutuksissa esittämäni ja edellytän, että aiemmat asiakirjat liitetään tähän muistutukseen huomioon otettavaksi prosessin tässä vaiheessa.

BB Oy:n selitykset aiemman uudelleenkuulutuksen aiheuttamiin muistutuksiin tulivat esille vasta tänään, joka on aikataulullisesti meille asianosaisille perin ongelmallista. Tämä on epätasa-arvoista ja hallintomenettelylain vastaista. Vrt. siihen, että uudelleenkuulutukseen tehtävien muistutusten pitää olla PSAVI:ssa juuri samana päivänä eli tänään. Alun perin BB Oy:n Heikki Nivala lupasi vastaselityksen 25.2.2019 mennessä...

Selityksessään hakija muka vastaa muistuttajille purkuputken ominaisuuksista ja sijaintipaikasta, eikä kuitenkaan vastaa yhdelläkään sanalla siihen olennaiseen muistutukseen, että on selvitetty ainoastaan piilopadon yläpuolelle sijoittuvaa vaihtoehtoa – ja siitäkkin tehtyjä muistutuksia karkeasti vähätellen ja väittämällä mustaa valkoiseksi.

Näin väittämällä on saatu Kemijärven kaupungin ja esim. jakokunnan päättävät elimet unohtamaan **hyvin tiedetyt faktat ja uskomaan illuusion**, kuten mekanismit ihmiskunnan suurissa katastrofeissa säännönmukaisesti tapahtuvat. Vrt. pahamaineisten diktaattorien toimet ja vaikkapa Isohaaran ”sillan” (siis Kemijoen suun katkaisevan padon) rakentaminen estämään lohien nousu tai Kemijärven säännöstelyn aloittaminen isäntien suosiollisella avustuksella – jonakin mukavana maisemointityönä...

Mietityttää kovasti, miten hoituvat sopimukset kaupungin ja muiden rahoittajien kanssa, velvoitteet yms sen jälkeen, kun BB Oy myy tarkoituksensa mukaisesti suunnitelmansa kiinalaiselle toimijalle? BB Oy on solminut sopimuksia kaupungin kanssa jne.

Tietoon tulleita uusia seikkoja ympäristölupaprosessista: Hakija on käynyt **neuvotteluja** lupaviranomaisen kanssa, mm. 7/2018:

”Aikataulu

Keskusteltiin hakemuksen käsittelystä sekä mahdollisesta päätöksen antoajankohdasta ja siihen liittyvistä epävarmuustekijöistä. Kantola totesi, että ilman aikaa vieviä yllätyksiä lupaprosessissa asia pystytään ratkaisemaan **vuoden 2018 loppuun mennessä.**”

Per puh 29032019 AVI:sta saatu tieto: Hakijan kuuluukin saada aikatauluarvio, ja yleensä prosessi kestää 12 kk:tta. Hyvässä yhteisymmärryksessä näkyvät asiat tapahtuvan, vaikka suunnitelmissa on kymmeniä vuosia vanhaa puhdistustekniikkaa käyttävä SELLUtehdas, samoin prosessina esitetään jatkuvatoimista, jolla ei ole tuotettu liukosellua missään tehtaassa.

Referenssilistaa ko. kaltaisista tehtaista ei ole lähetetty allekirjoittaneelle lupauksesta huolimatta eikä AVI:kaan ole sitä saanut.

Nyt selvisi sekin, että AVI puhuu **päästöluvasta**, kuitenkin kauniisti julkisuudessa puhutaan ympäristöluvasta. ”Päästölupaa varten ei suunnitellulla prosessilla ole merkitystä.”

Päästöt kuitenkin riippuvat olennaisesti käytössä olevasta prosessista kuten myös puhdistusmenetelmästä.

Hakemuksessa esitetyn suunnitelman mukaisesti sulfaatti- ja Natrium-päästöt olisivat kolminkertaiset aiempaan tehtaaseen verrattuna (siis hakijankin mukaan !) - ja näin suuremmat kuin Ääneskosken kaksi kertaa suuremman tehtaan päästöt.

Kemijärven tilaa ovat vuosikymmeniä pilanneet säännöstely ja aiempi sellutehdas (nyt suunniteltua paljon edistyskellisempi varsinkin loppuvuosinaan!). Nyt säännöstelyn tasannevaiheen saavuttamisen jälkeen ja aiemman sellutehtaan lopettamisen jälkeen järven vesi on parempi kuin vuosikymmeniin.

Ilmeisesti kuka hyvänsä hyvät suhteet omaava puliveivari saa Suomessa perustaa yhtiön 2500 euron pääomalla ja tehdä asiantuntemattoman suunnitelman sellutehtaasta Suomen aikoinaan hienoimman järven rannalle. Ainakin Boreal Bioref Oy saa ihan vakavasti neuvotella AVI:n kanssa nopeutetusta aikataulusta ja jopa toiminnanaloittamislupa aiotaan ilmiselvästi antaa ilman luvan lainvoimaisuutta.

Voiko tämä olla mahdollista oikeusvaltiossa?

Hakijoiden yhdenvertaisuusperiaatteen toteutumattomuus:

Finnpulp ei saanut toiminnanaloituslupaa, vaikkei alueella ole Kemijärven tapaan lähteitä.

Kemijärven hankkeelle ei vielä suuremmasta syystä voi antaa lupaa, kun saasteet vastaanottava järvi on 7 metriä säännöstelty järvi eli virtausta ei ole lopputalvesta ja keväällä lainkaan Seitakorvassa ja järven pohjassakin vain kapeina liru-uomina. Näin saasteet säilytyvät olemassa olevaan pieneen vesitilaan ja leviävät järven täytyessä joka puolelle piilopatojen takaisille lahdille – kuten tekivät Lokan ja Porttipahdan voimistuneiden juoksutusten liikkeelle laittamat pohjasedimentit 1990-luvulla uiton lopettamisen jälkeen. Hienojakoista mustaa mönjää oli ja on vieläkin Kaisanlahden pohjassakin senttikaupalla. Siitä otti näytteitäkin silloinen ympäristöpiiri.

Käytännön kokemuksia ei kuunnella.

VARSINAISET VAATIMUKSET

Toistan aiemmin kirjoittamani. Pyydän asian esittelijää yhdistämään muistutukseni liitteiksi

aikaisemmat varsinaiset muistutukseni ja vastaselitykseni ym materiaalin liitteinen huomioon otettavaksi ympäristölupa-asiassa prosessin alusta lähtien (ELY-/YVA). Purkuputkiasia on vain yksi osa suunnitellun sellutehtaan lupaprosessissa, jolla ei näytä olevan mitään todellista merkitystä hankkeen kehittämisessä paremmaksi, vaikka siihen olisi ollut paljon mahdollisuuksia. Hakemussuunnitelma on aivan yhtä puutteellinen, massiivinen ja asiantunteaton kuin ennenkin.

VAATIMUS 1:

Vaadin, että PSAVI hylkää lupahakemuksen.

Ko. hanke on yksinäänkin vesilain ehdottomien rakentamiskieltojen mukainen hanke. Se aiheuttaisi laajoja vahingollisia muutoksia vesiluonnossa (vedenlaatu, kalasto kaikkineen ym) ja ilmanlaadussa. Massiivinen materiaalihankinta aiheuttaisi erittäin laajaa tuhoa metsäluonnossa (vesistö- ja maaperä- sekä ilmapäästöt, eläimistön ja kasviston olot). Asumisoloiissa tapahtuisi mullistava huononeminen em. lisäksi massiivisen kuljetusliikenteen aiheuttamien vaaratilanteiden, melun, päästöjen ja teiden kulumisen vuoksi.

Rauha katoaisi tyystin eikä Lapin luonto enää loisi outoa taikaa. Ks. aikaisemmat muistutukset ja vastaselitykset jne alkaen prosessin alusta lähtien.

On vastuutonta, että hakija on jääräpäisesti torjunut kaikki perustellut esitykset, joiden avulla se olisi voinut suunnitella yhteiskuntataloudellisesti ja ympäristöllisesti kestäväen laitoksen ottaen huomioon myös työllistämistavoitteet oman alueen kannalta koko hankkeen ajalta. Boreal Bioref Oy:n Heikki Nivala lehtitietojen mukaan myönsikin jo taannoin, että tehdasta tulisi rakentamaan Äänekoskella olleet työntekijät, siis Puolasta ym. Hakija väitti alun alkaen hankettaan paikallisia työllistäväksi - ja haitattomaksi unelmatyöpaikaksi.

Kyseisenlaiset ”bio”-hankkeet ovat suuri uhka myös ilmastonmuutoksen pahenemiseen, vrt. aiemmat asiakirjat asiantuntijalausuntoineen. Vast'ikään Ilmastopaneeli julkaisi raporttinsa, jossa oli arvio, että hakkuut pitäisi puolittaa, että hiilinieluvaikutus olisi neutraali.

VAATIMUS 2:

Toiminnanaloittamislupa on evättävä kaikilta osin.

PSAVI myönsi hakujalle lähteiden pilaamisluvan:

Pääasiaratkaisu: Aluehallintovirasto myöntää Boreal Bioref Oy:lle biotuotetehtaan rakentamisen johdosta poikkeuksen vesilain 2 luvun 11 §:ssä mainitusta lähteiden luonnontilan vaarantamista koskevasta kiellosta. Poikkeus koskee tämän päätöksen liitteessä 3 esitettyjä lähteitä 1–13.

Lähteiden hävittämistä aiheuttaviin toimiin ei ryhdytä, ennen kuin biotuotetehtaan ympäristölupa on lainvoimaisesti ratkaistu tai toiminnalle on annettu oikeus aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta. Tällä estetään tilanne, että lähteet hävitettäisiin, vaikka biotuotetehtaan toiminnalle ei myönnettäisi ympäristölupaa.

Ko. päätöksestä on valitettu Vaasan hallinto-oikeuteen. Viimeisen lauseen mukaisesti pitäisi lähteiden hävittäminen estyä, mutta todellisuudessa myönnetty lupa osoittaa lupaviranomaisen ennakoasenteen, puolueellisuuden ja mahdollisen sopimuksen hakijan kanssa biojalostamon ympäristö- ja vesilupa-asiassa käsittelyn varhaisessa vaiheessa. Asiassa vaikuttaa sovitus, että ympäristö- ja vesilupa-asiassa AVI tulee myöntämään toiminnanaloittamisluvan ja vesilain

valmisteluluvan piittaamatta muista merkittävistä toiminnanaloittamisluvan esteistä. Näitä ovat: 1. vesistön todennäköinen merkittävä heikentyminen, jonka perusteella Finnulp ei saanut toiminnanaloittamislupaa ja 2. pysyvästi hävitettävä Hiidenlammen suojeltu luontotyyppi tai siinä olevat mahdolliset lähteet.

Nyt Boreal Biorefin tehtaan hakemus 19.2.2019 vesilain 3:16 §:n mukaisista valmistelutöistä tarkoittaisi Kemijärveläisten asuinympäristön turmelemista hyvin laajalla alueella, ei pelkästään suunnitellulla tehdasalueella. Hanke **tuhoaisi kokonaan luonnontilaisen hetelammen, Hiidenlammen**, ja ruoppaus ym. rakentaminen vaikuttaisi vedenlaatuun ja Kemijärven kalastoon sekä pohjaeliöstöön negatiivisesti.

Näin Hiidenlammen täyttäminen ja muut toimet tulee kieltää.

Toiminnanaloitus tarkoittaisi pysyviä muutoksia, joita ei pystyttäisi korjaamaan minkäänlaisella panttimaksulla. On tehtävä vaaditut lisäselvitykset ja kattavat YVA-lisäselvitykset ja odotettava sen jälkeen lainvoimainen lupapäätös, ellei prosessia keskeytetä.

Käytännössä BB Oy on saanut jo aloitettua valmistelevan toiminnan:

Näinä päivinä on tullut tietoon Kemijärven lämpö ja vesi Oy:lle myönnetty lupa (PSAVI) siirtää vesiputkea Patojärvässä ja aloittaa työt ennen lainvoimaista päätöstä. Valitusaika on 18.4.2019 asti Vaasan hallinto-oikeuteen.

https://tietopalvelu.ahtp.fi/Lupa/Lisatiedot.aspx?Asia_ID=1560937

Kemijärven lämpö ja vesi Oy:n toimitusjohtajalta per puh 27.3.2019 saadut tiedot:

Sopimuksia on tehty. Kaivinkoneita on jo paikalla touhuamassa, Markku Rönkko Oy on urakoitsija. Kustannusarvio noin 160 000 euroa rakentamisen osalta ja suunnittelut ym sen verran, että karvan verran alle 200 000 arvioidaan kustantavan. Kaupunki maksaa urakan ensin ja BB Oy sitten myöhemmin kaupungille...

Alkaa lähennellä ainakin miljoonaa nuo yhteisten varojen käytöt tälle yksityiselle Boreal Bioref Oy - nimiselle yhtiölle, jonka alkupääoma oli 2500 euroa eli jnkv yli 800 euroa/osakas. Osakkaat ovat poliitikkoeläkeläiset: Timo E. Korva, entinen KePu:n kansanedustaja, Lapin AVI:n ylijohtaja vv 2010-2013 sekä entinen Kemijärven kaupunginjohtaja / Heikki Nivala, Kemijärven KePu:n pitkäaikainen valtuutettu, ”nokkamies”, KePun kansanedustajaehdokas taannoin, työura Metsäkeskuksessa / ja Pekka Koskenranta, entinen Kemijärven kaupungin virkamies, tekninen johtaja.

Janne Kaisanlahden tekstiä v. 2016: <https://jkaisanl.vuodatus.net/lue/2016/03/kemijarvelta-kuuluu-ja-omia-kuulumisiani> :

”Kemijärven kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Heikki Nivala on eronnut valtuuston puheenjohtajuudesta ja valtuuston jäsenyydestä. Kemijärven kunnallispolitiikassa Nivala on ollut keskeinen henkilö yli vuosikymmenen ajan. Monet suurta julkisuutta herättäneet valtataistelut Kemijärvellä ryhmittäivät vuosien ajan hänen kannattajiensa ja vastustajiensa välille. Nivalan merkitys Kemijärven kunnalliselämään on ollut erittäin suuri ja perustellusti voi sanoa nyt yhden aikakauden päättyneen. Aikaan mahtuu hyvää ja huonoa. Historia antakoon aikanaan tuomionsa. Nivala on ilmoittanut julkisuuteen keskittyvänsä jatkossa tehdashankkeeseen. Onhan julkisuudessa kerrottu, kuinka hän sekä entinen kaupunginjohtaja Timo E. Korva ja entinen tekninen johtaja Pekka Koskenranta ovat erinäisten yhtiöiden kautta vauhdittamassa uuden tehtaan perustamista Kemijärvelle.”

Yhteenvetona yksityisen yrityksen toimiin kulutettuja veronmaksajien rahoja:

350 000 e Kemijärven Kehityksen kautta

100 000 e Itä-Lapin Energian kautta, vakuudeton laina tilinpäätöksen mukaan.

200 000 e Suunnittelu- ja kaivuutyöt Kemijärven lämpö ja vesi Oy:n vesiputkisiirtourakkaan, johon PSAVI on myöntänyt luvan - ja toimenpiteiden aloitusluvan ennen luvan lainvoimaisuutta

Lisäksi lukuisat ”kinkerit” ja tilaisuudet, sellutehtaaseen sidotut hankerahat (Forest-In jne...), työpanokset yms. Lisäksi yhteismetsien rahat. Mitä muuta? Tämä hämärän peitossa, kun **BB Oy ei ole vielääkään toimittanut tilinpäätöstietojaan Kaupparekisteriin**. Niitä on pyydetty maaliskuun alussa. Eivät toimittaneet vuoden 2016 tietojakaan ennen kuin syksyllä 2018, silloinkin vasta, kun niitä oli pyydetty Kaupparekisteristä.

https://www.prh.fi/fi/tietoa_prhsta/uutiskirjeet/prhuutisia/prhn_uutisia_42017/tilinpaatostiedot.html

VAATIMUS 3.

Edelleen vaadin lupaviranomaista tämän hankkeen ja Kemin alueelle suunniteltujen ”bio”-laitosten, Sokli- ym. kaivoshankkeiden ja jo olemassa olevien laitosten ja kaivosten yhteisvaikutusten arviointia Kemijoen vesiluontoon ja valuma-alueen luontoon Perämerelle Ruotsin aluevesille saakka EU:n ja kotimaisen vesiensuojelulainsäädännön hengen ja kirjaimenkin mukaisesti. Vesistön vedenlaatuun ja siis myös luokitukseen vaikuttaa kaikki toiminta valuma-alueella.

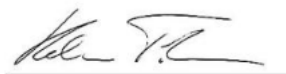
EU:n virallinen lehti nro L 327, 22/12/2000 s. 0001-0073, vesipuitedirektiivi

Direktiivin soveltamiseksi jäsenvaltion on muodostettava erillisiä vesipiirejä.

Vesistöalueella tarkoitetaan aluetta, josta kaikki pintavalunta virtaa purojen, jokien ja mahdollisesti järvien kautta mereen yksittäisen jokisuun, joen suualueen tai suistoalueen kautta.

EU:n vesipuitedirektiivissä nimen omaan tähdennetään, että vesistöön kohdistuva kuormitus tulee ottaa huomioon kokonaan eli yhteisvaikutuksena. Siis yksittäisen luvan myöntämisen sijaan on tutkittava kaikkien laitosten yms vaikutus koko vesistöön.

Kemijärvellä 29.3.2019

Helena Tiihonen
asianosainen
yleislääketieteen erikoislääkäri
Metsonpirtti-palstan osaomistaja Kemijärven Kaisanlahden rannalla
Vuotoksen Voima Oy:n hallituksen puheenjohtaja

Liitteet:

Edellytän, että yhdistätte kaikki prosessin aikana sähköisessä muodossa lähettämäni muistutukset, vastaselitykset jne ELY-vaiheesta alkaen liitteiksi ja otettavaksi huomioon lupa-asiaa käsitellessänne. Toimitan täydennyksiä ja liitteitä myöhemmin!